

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ALFREDA FREYERA W TARNOBRZEGU

Rozdział 1

Informacje wstępne

§ 1. Znajomość i stosowanie Standardów ochrony małoletnich zawartych w niniejszym dokumencie obowiązuje wszystkich pracowników szkoły, a także osoby dopuszczone do kontaktu z małoletnimi przez dyrektora szkoły, w tym wolontariuszy, studentów odbywających praktyki, stażystów, przedstawicieli organizacji działających na rzecz dzieci i młodzieży, rodziców uczniów udzielających się na terenie szkoły np. przy organizacji imprez, uroczystości.

§ 2. Najważniejszą zasadą wszelkich działań pracowników szkoły jest troska o dobro, bezpieczeństwo małoletniego i działanie w jego najlepszym interesie, w tym przeciwdziałanie i reagowanie na przejawy jakiegokolwiek przemocy wobec małoletniego, w tym przemocy fizycznej, psychicznej, zaniedbania, zaniechania, złego traktowania.

§ 3. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w żadnej formie. Szczególna odpowiedzialność przypada w tym zakresie wychowawcom i nauczycielom z uwagi na posiadane przez nich kompetencje pozwalające identyfikować trudności, odstępstwa od normy i zaburzenia w zachowaniu małoletnich oraz odpowiedzialność zawodową, społeczną, moralną a także obowiązujące ich przepisy prawa.

§ 4. Słownik terminów:

1) **Dyrektor** – należy przez to rozumieć **Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 im. Alfreda Freyera w Tarnobrzegu**.

2) **Pracownik szkoły** – każda osoba zatrudniona w **Szkole Podstawowej nr 3 im. Alfreda Freyera w Tarnobrzegu** bez względu na formę zatrudnienia, w tym wolontariusze, praktykanci i inne osoby mające kontakt z małoletnimi w szkole z uwagi na pełnioną funkcję, zadania i mające (także potencjalny) kontakt w szkole z małoletnimi.

3) **Małoletni** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.

4) **Rodzic dziecka** - poprzez określenie rodzica dziecka rozumie się rodzica, rodzica zastępczego lub opiekuna prawnego dziecka.

5) **Zgoda rodzica dziecka** - oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami małoletniego należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd opiekuńczy.

6) **Dane osobowe małoletniego** – wszelkie informacje, dane umożliwiające jego identyfikację (w tym imię i nazwisko).

7) **Krzywdzenie małoletniego** – każde zamierzone i niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony dorosłego, którego efektem jest skrzywdzenie dziecka i ujemny wpływ na jego rozwój fizyczny i psychiczny. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć

popętnienie czynu zabronionego lub karalnego na szkodę małoletniego, jego zaniedbywanie lub zagrożenie jego dobra przez inną osobę, w tym pracownika szkoły.

8) **Zespół ds. standardów ochrony małoletnich** – zespół nauczycieli i specjalistów wprowadzających, monitorujących i weryfikujących standardy ochrony małoletnich stosowane w szkole.

9) **Koordinator** – wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel specjalista – pedagog kierujący pracą zespołu ds. standardów ochrony małoletnich w szkole.

10) **Zespół ds. interwencji** – zespół, w którego skład wchodzi: koordinator - pedagog, wychowawca klasy, psycholog, inni nauczyciele i nauczyciele specjaliści wg potrzeb (np. nauczyciel współorganizujący kształcenie), podejmujący interwencję w przypadku zaistnienia podejrzenia krzywdzenia, bądź krzywdzenia małoletniego.

11) **Przemoc** – zachodzi wtedy, gdy jedna osoba odnosi się, postępuje wobec drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy, a także przyjętymi przepisami prawa.

12) **Cyberprzemoc** – wszelkie przejawy prześladowania, nękania, ośmieszania, zastraszania, poniżania, innych niewłaściwych zachowań z wykorzystaniem sieci Internet i urządzeń elektronicznych.

13) **CERT Polska** – zespół powołany do reagowania na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo w sieci Internet.

Rozdział 2

Standardy ochrony małoletnich

§ 1. Procedury zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami

1) Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i niezwłocznie reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich zgodnie z przyjętymi procedurami ochrony małoletnich.

2) W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, koordynatora, rodziców i zostaje wdrożona Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

3) Każdy pracownik:

a) docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego,

b) nie wykorzystuje wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby, izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu ucznia w grupie, stygmatyzowanie z jakichkolwiek powodów, ośmieszanie, poniżanie, nadmierne i wygórowane wymagania, stosowanie kar niewspółmiernych do przewinień),

c) nie stosuje żadnej z form przemocy i nie narusza nietykalności osobistej małoletniego,

d) nie faworyzuje nikogo, nie stosuje odpowiedzialności zbiorowej,

e) równoważy potrzebę nadzoru nad małoletnim z jego prawem do prywatności, np. wchodząc do przebieralni informuje o tym i robi to tylko w niezbędnym zakresie,

f) ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego,

g) nie nawiązuje żadnych relacji romantycznych, seksualnych, ani innych o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych),

h) nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych bez zgody zainteresowanych, nie zamieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, które mogłyby przyczynić się do skrzywdzenia małoletniego,

i) zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i skrzywdzenia, reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego,

j) w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, stosując zasady bezpieczeństwa i higieny.

§ 4 Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia:

1) małoletniemu, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenie, jego rodzinie,

2) innym małoletnim będącym świadkami przemocy,

3) małoletniemu, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego małoletniego.

§ 5. 1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę, rozpoznają i reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich oraz krzywdzenie małoletnich wynikających:

1) ze środowiska rodzinnego małoletnich,

2) z relacji między uczniami,

3) z relacji między pracownikami a małoletnimi,

4) z relacji między innymi dorosłymi a małoletnimi.

2. Pracownicy, inne osoby, które powzięły informację o zagrożeniu skrzywdzeniem, bądź skrzywdzeniu małoletniego, są zobowiązani do nieujawniania posiadanych informacji w związku z wykonywaną funkcją, powierzonymi zadaniami, osobom nieuprawnionym, szczególnie w przypadku, gdy ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes.

§ 6 Szczegółowe zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego zostały ujęte w Procedurach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego małoletniego.

§ 7. 1. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, innego małoletniego

1) Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym dyrektora, koordynatora i wychowawcę oraz sporządza Protokół interwencji (załącznik nr 1), który stanowi załącznik do Rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich (załącznik nr 2).

2) W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika koordynator/inny pracownik szkoły niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, zawiadamia dyrektora, który powiadamia policję – Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (załącznik nr 3) i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kartą Nauczyciela, Kodeksem Pracy, ogólnymi przepisami prawa).

3) W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa szkolnego, wychowawcy oddziału i innych specjalistów wg potrzeb. W przypadku ucznia nie komunikującego się werbalnie oraz uczniów z innymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - koordynator, wychowawca lub pracownik, który wszczął procedurę interwencji powiadamia nauczyciela specjalistę, stosującego komunikację alternatywną, nauczyciela współorganizującego kształcenie, pedagoga specjalnego potrafiącego nawiązać kontakt i znającego potrzeby małoletniego oraz zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.

4) Koordynator zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie małoletniego np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.

5) W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998, a następnie informuje koordynatora, dyrektora i rodziców oraz uzupełnia wymieniony w punkcie 1 dokument – Protokół interwencji.

6) Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

7) Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, koordynator, w porozumieniu z zespołem ds. interwencji ustalają Plan wsparcia małoletniego.

8) Koordynator organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności zespołu ds. interwencji, innych specjalistów wg potrzeb. Podczas spotkania zostają przedstawione rodzicom sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego (Plan wsparcia małoletniego – załącznik nr 4). Ze spotkania sporządza się notatkę (załącznik nr 5).

§ 9. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedury „Niebieskie Karty”).

1) Koordynator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno–pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno–pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

2) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury, wnioski o wgląd w sytuację dziecka do sądu opiekuńczego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno–pedagogiczną.

3) W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno–pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno–pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli świadkami zdarzenia.

4) W sytuacji, gdy rodzice małoletniego będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd opiekuńczy – załącznik nr 6, pomoc społeczną).

§ 10. Procedury reagowania i działań w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi.

1) Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym małoletnich, zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi szkoły lub koordynatorowi sposoby przyjęte w szkole, z którymi został zapoznany.

2) Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu koordynatora i dyrektora oraz rodziców małoletniego, sporządza Protokół interwencji.

3) Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno–pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.

4) Jeżeli dyrektor we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno–pedagogicznej, stwierdzi taką konieczność,

wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd opiekuńczy) o zaistniałej sytuacji.

5) Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego (przedstawia opracowany przez ww. zespół plan pomocy psychologiczno–pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni). O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, pomocą psychologiczno–pedagogiczną zostają na odrębnym spotkaniu powiadomieni jego rodzice.

6) W przypadku braku współpracy rodziców ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego ze szkołą - dyrektor we współpracy z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, prokuratora, sądu opiekuńczego).

§ 11. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1) Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do sieci Internet, pracownikom i uczniom i jest monitorowana w sposób pozwalający na zidentyfikowanie osób będących sprawcami nadużyć.

2) Każdy uczeń i pracownik przestrzega regulaminu pracowni komputerowej.

3) W szkole jest koordynator odpowiedzialny za bezpieczeństwo w sieci oraz zgłaszanie incydentów do CERT.

4) Korzystanie z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych, Internetu i programów użytkowych jest możliwe podczas zajęć pod opieką nauczyciela i służy wyłącznie celom edukacyjnym.

5) Uczeń może korzystać na terenie szkoły z urządzeń elektronicznych i telefonu komórkowego zgodnie z zasadami znajdującymi się w statucie szkoły.

§ 12. Procedury bezpiecznego korzystania z sieci Internet, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1) Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.

2) W szkole prowadzone są działania, w tym działania profilaktyczne w zakresie umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet, cyberzagrożeń i cyberprzemocy - dla małoletnich, ich rodziców i pracowników.

3) Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych zawarte są w statucie szkoły, o czym każdy małoletni i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.

4) Pracownicy szkoły podejmują działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci Internet:

a) monitorując działania sieci,

b) prowadząc edukację medialną,

c) realizując zadania z zakresu profilaktyki i wychowania (integracja zespołów klasowych, budowanie pozytywnych relacji, wdrażanie zasad i norm grupowych, przestrzeganie zasad netetykiety),

d) włączając rodziców uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania sieci Internet, cyberprzemocy i podnoszą ich kompetencje w tym zakresie.

5) W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występowaniu cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:

a) zgłaszając problem koordynatorowi, rodzicom, po ocenie sytuacji przez koordynatora i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba –dyrektor powiadamia organy zewnętrzne (policję, prokuratora, sąd rodzinny),

b) sporządzając Protokół interwencji,

c) tworząc zespół nauczycieli i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (Plan wsparcia małoletniego), a także małoletniemu będącym sprawcą we współpracy z rodzicami ww. małoletnich oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),

d) w przypadku braku współpracy ze strony rodziców małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, dyrektor, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamia właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd opiekuńczy),

e) podejmując dodatkowe działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno–pedagogiczną, policją.

§ 13. Procedury ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich oraz zasady ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet

1) Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

2) Szkoła przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.

3) Wymagana jest pisemna zgoda rodziców małoletnich na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań.

4) Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych na utrwalenie wizerunku małoletniego nie jest wymagana. Na stronach szkoły i postach w mediach społecznościowych nie umieszcza się informacji pozwalających ustalić tożsamość (imię i nazwisko) osób ujętych na zdjęciu lub innej publikacji.

5) Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać mediom utrwalanie wizerunku małoletniego na terenie jednostki lub podczas organizacji zajęć poza terenem szkoły bez pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych małoletniego.

6) Ochrona wizerunku małoletniego utrwalonego przez kamery monitoringu wizyjnego została określona w Regulaminie monitoringu.

7) W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

§ 14. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

1) Dyrektor szkoły, po ocenie sytuacji, w porozumieniu z koordynatorem, nauczycielami specjalistami, podejmuje decyzję o zawiadomieniu właściwych instytucji (pomocy społecznej, zespołu interdyscyplinarnego – w przypadku wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, jednostki medycznej, policji, prokuratora, sądu opiekuńczego).

2) Osoba upoważniona do wypełnienia w szkole formularza „Niebieska Karta – A” we współpracy z pracownikiem, który podejrzewa krzywdzenie lub stwierdził krzywdzenie małoletniego w rodzinie.

3) Szkoła wypełnia ww. formularz w obecności małoletniego.

4) W przypadku wystąpienia szczególnych okoliczności: nieobecność osoby dotkniętej przemocą, stanu jej zdrowia, stanu zagrożenia życia lub zdrowia, można odstąpić od wymogu obecności małoletniego przy wypełnianiu ww. formularza.

5) Formularz „Niebieska Karta – A” powinien zostać przekazany przez dyrektora szkoły w ciągu 7 dni od jego wypełnienia do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

6) Jeżeli rodzice są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy wobec małoletniego, pedagog i koordynator przeprowadzają z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania

przemocy wobec dziecka oraz obowiązkach szkoły wynikających z przepisów prawa: wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa konieczności zgłoszenia sprawy do prokuratury, na policję oraz do sądu opiekuńczego.

§ 15. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich

1) Wprowadzone w szkole standardy ochrony małoletnich są monitorowane przez wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem zespołu ds. standardów ochrony małoletnich, m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności szkolnej przekazywanie informacji w sposób poufny i zaufany (dyżury koordynatora, w tym telefoniczny, skrzynka na informacje na terenie szkoły).

2) Standardy ochrony małoletnich podlegają:

a) monitorowaniu i aktualizowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły),

b) obowiązkowej weryfikacji minimum co 2 lata.

3) Aktualizację przeprowadza zespół ds. standardów ochrony małoletnich, który ustala:

a) sposoby weryfikacji standardów ochrony małoletnich (badania ankietowe – załączniki nr 7 – 9) wywiad, rozmowy, dokumentacja dotycząca podejrzenia skrzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, inne informacje),

b) terminy jej przeprowadzenia,

c) wnioski z przeprowadzonej weryfikacji (które powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione dyrektorowi i pracownikom), które stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.

5) Zespół ds. ochrony standardów małoletnich dokumentuje realizację ww. zadań i innych czynności w formie pisemnej.

4) Zaktualizowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie internetowej szkoły, BIP, przyjętym miejscu ogłoszeń, przedstawione pracownikom, małoletnim i rodzicom.

§ 16. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1) Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników szkoły do wprowadzenia i stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor szkoły.

2) Dyrektor szkoły może upoważnić osobę odpowiedzialną za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich (załącznik nr 10).

3) Osoba upoważniona przez dyrektora powinna:

a) legitymować się co najmniej 10 letnim stażem pracy z małoletnimi w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej,

b) posiadać niezbędną wiedzę, wykształcenie i kompetencje umożliwiające przeprowadzenie szkoleń pracowników szkoły w celu zapoznania i przygotowania ich do: stosowania standardów ochrony małoletnich, rozpoznawania symptomów podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich, wdrażania procedur interwencyjnych,

4) przeszkolić i przygotować do stosowania standardów ochrony małoletnich wszystkich pracowników (załącznik nr 11),

5) przeprowadzać szkolenia przypominające i poszerzające kompetencje pracowników raz w roku i wg potrzeb.

6) Przeszkolenie nowo zatrudnionych pracowników, a także innych osób mających kontakt z małoletnimi odbywa się przed ich przystąpieniem do pracy z małoletnimi.

§ 17. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1) Zasady i sposoby dokumentowania ujawnionych lub zgłoszonych przypadków podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zostały zawarte w § 7 ust. 1 pkt 1.

2) Dokumenty, o których mowa w punkcie 1 należy przechowywać w sposób zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych:

a) w teczce ucznia,

b) w aktach osobowych pracownika,

c) dokumentach pozostałego personelu.

§ 18. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1) Dyrektor szkoły udostępnia standardy ochrony małoletnich na stronie internetowej jednostki, w BIP, na tablicy ogłoszeń w szkole.

2) Uczniowie są zapoznawani ze standardami ochrony małoletnich przez wychowawcę klasy na pierwszych zajęciach z wychowawcą.

3) Rodzice uczniów zostają zapoznani ze standardami ochrony małoletnich we wrześniu podczas pierwszego zebrania z wychowawcą klasy.

4) Zapoznanie uczniów i rodziców ze standardami ochrony małoletnich jest dokumentowane przez wychowawcę klasy w sposób pisemny przyjęty przez szkołę (załącznik nr 12).

Rozdział 3

Działania profilaktyczne szkoły

§ 19. Szkoła prowadzi działania wychowawczo – profilaktyczne (zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym szkoły i planach pracy wychowawcy klasy) w celu informowania, zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, zjawisk przemocy, innych zagrożeń oraz kształcenie umiejętności zachowania się małego w związku z zagrożeniami.

1) Zadania wychowawczo – profilaktyczne są realizowane przede wszystkim poprzez:

a) zamieszczanie informacji na: stronie internetowej szkoły (zakładka: Standardy ochrony małych), tablicy ogłoszeń, gazetkach szkolnych, przekazywanych rodzicom podczas zebrań i spotkań indywidualnych, systematyczne szkolenia pracowników szkoły,

b) realizowanie planowych zajęć przez wychowawców klas, innych zajęć edukacyjnych i zajęć dodatkowych, a także wg potrzeb, np. w przypadku wystąpienia zjawiska podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małego lub zagrożenia takimi zjawiskami,

c) organizowanie i realizowanie warsztatów, spotkań, zajęć prowadzonych przez specjalistów zatrudnionych w szkole, a także z poradni psychologiczno–pedagogicznej, organizacji wspierających dzieci i młodzież, policję, inne instytucje zewnętrzne.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 20 Standardy ochrony małych zostają wprowadzone Zarządzeniem nr Dyrektora z dnia i wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

2) Ogłoszenie Standardów ochrony małych następuje podczas zebrania rady pedagogicznej, udostępnienie każdemu pracownikowi przez pocztę służbową, a jeżeli takiej nie posiada w wersji dokumentu papierowego oraz z zastosowaniem sposobów określonych w § 18.

Załącznik nr 1

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu.	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie.	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego:	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce.	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
6. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
7. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.	
8. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty).	
9. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego.	

10. Informacja ze spotkania z rodzicami.	
11. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców.	
12. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno–pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia).	
13. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół.	

Załącznik nr 2

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

L.p.	Imię i nazwisko małoletniego, klasa	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora
1	2	3	4	5	6	7	8

Załącznik nr 3

.....
miejsowość, data

Komenda Rejonowa Policji

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art. ... ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego

imię i nazwisko małoletniego

Uzasadnienie

Należy opisać stan faktyczny, w tym:

- datę
- miejsce,
- sposób powzięcia informacji,
- okoliczności przestępstwa: osobę/osoby odpowiedzialne za skrzywdzenie lub podejrzane o skrzywdzenie, dowody, które świadczą o powyższym, sposób powzięcia informacji, inne ważne spostrzeżenia,
- podać świadków,
- materiał dowodowy o popełnieniu/podejrzeniu popełnienia przestępstwa, np.: nagrania, zdjęcia, skany, zaświadczenia (np. lekarskie).

.....
data, imię i nazwisko osoby zgłaszającej

W przypadku niedokonania kwalifikacji przestępstwa, należy pominąć tę część wpisując dane dziecka.

Załącznik nr 4

Plan wsparcia małoletniego (PWM)

1. PWM opracowuje zespół ds. interwencji we współpracy (wg potrzeb) z instytucjami zewnętrznymi, m.in. poradnią psychologiczno–pedagogiczną, w tym specjalistyczną, policją, prokuraturą, sądem opiekuńczym, jednostkami medycznymi, innymi organizacjami zewnętrznymi udzielającymi wsparcia i pomocy dzieciom, młodzieży i rodzinie.
2. Wychowawca klasy monitoruje realizację PWM.
3. Dokument zawiera zadania mające na celu udzielenie pomocy psychologiczno–pedagogicznej i możliwego wsparcia małoletniemu m.in. poprzez:
 - a. ustalenie zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów,
 - b. przydzielenie, jeżeli zachodzi taka potrzeba form pomocy psychologiczno–pedagogicznej,
 - c. kierowanie rodziny, do instytucji zewnętrznych oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne i psychiatryczne, terapie, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych, pomoc socjalną, wsparcie w aktywizacji zawodowej itp.,
 - d. pomocy w rozwiązywaniu konfliktów – poprzez zastosowanie procedur interwencyjnych lub mediacyjnych, kierowanie do mediatorów.
4. PWM podlega ocenie efektywności–realizacji założonych celów, zadań, ich skuteczności co najmniej dwa razy w roku lub wg potrzeb oraz modyfikacji wg potrzeb.
5. Oceny efektywności podjętych działań dokonuje zespół nauczycieli pracujących z uczniem.

Załącznik nr 5

Notatka ze spotkania z rodzicami małoletniego

Data spotkania: _____

Imię i nazwisko ucznia, klasa:

Osoby biorące udział w spotkaniu

Opis sytuacji, zdarzenia, ustaleń:

podpis wychowawcy klasy

podpis koordynatora

podpisy rodziców małoletniego

Załącznik nr 6

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka / rodziny

.....
Miejscowość, data

Wnioskodawca:

imię i nazwisko lub nazwa instytucji

reprezentowana przez

adres do korespondencji

Uczestnicy postępowania:

imiona i nazwisko rodziców

adres zamieszkania

imię i nazwisko dziecka, data urodzenia

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

(właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka)

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA / RODZINY

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka

Mając powyższe fakty na uwadze, można przypuszczać, że dobro małoletniego jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej.

Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

W przypadku konieczności przesłuchania osób związanych ze sprawą (psychologa, pedagoga, wychowawcy itp.) podaję informacje do kontaktu:

imię i nazwisko, telefon, e-mail podpis osoby wnioskującej

Załącznik nr 7

Monitorowanie i weryfikowanie procedur ochrony małoletnich – anonimowa ankieta dla pracowników

Proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi

1. Czy znacie Państwo procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- a. Tak
- b. Nie wszystkie
- c. Nie

1. Czy stosowali Państwo procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- a. Tak
- b. Nie

2. W przypadku stosowania procedur, proszę zaznaczyć, czy były skuteczne:

- a. Tak
- b. Częściowo
- c. Nie

Jeżeli zaznaczyli Państwo odpowiedź negatywną, proszę o wskazanie, jakie były przeszkody, które hamują skuteczność procedur:

.....

3. Czy byli Państwo świadkami lub mieli informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

- a. Tak
- b. Nie

4. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, zaznacz, czy podjąłeś interwencję:
Jak przebiegała interwencja.....

5. Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w procedurach:

.....

6. Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące procedur

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Załącznik nr 8

Anonimowa ankieta dla uczniów. Prosimy o wypełnienie ankiety.

1. **W szkole czuję się bezpiecznie?** *Zaznacz jedną odpowiedź*

- a. TAK
- b. NIE

2. **Czy w wymienionych niżej miejscach w szkole czujesz się bezpiecznie?**

Wstaw „x” w odpowiednie rubryki, wstaw jeden „x” w każdym rzędzie.

Miejsce w szkole	Zawsze czuję się tu bezpiecznie	Często czuję się tu bezpiecznie	Czasami czuję się tu bezpiecznie	Rzadko czuję się tu bezpiecznie	Nigdy nie czuję się tu bezpiecznie
Sale lekcyjne					
Korytarze szkolne					
Szatnia					
Łazienki					
Stołówka					
Boisko szkolne					
Czytelnia					
Szatnie/przebieralnie przy sali gimnastycznej					

3. **Od początku roku szkolnego 2021/2022 zdarzyło się w szkole, że:**

Zaznacz TAK lub NIE w każdym rzędzie.

Inny uczeń Mnie wyśmiał	TAK	NIE
Inny uczeń używał w stosunku do Mnie wulgarnych słów	TAK	NIE
Inny uczeń groził Mi	TAK	NIE
Inny uczeń Mnie szantażował	TAK	NIE
Inny uczeń coś ode Mnie wyłudził, zmusił do kupienia czegoś za Moje pieniądze lub oddania rzeczy, która należała do Mnie	TAK	NIE
Inny uczeń Mnie umyślnie uderzył	TAK	NIE
Inny uczeń Mnie specjalnie kopnął	TAK	NIE
Inny uczeń Mnie specjalnie popchnął	TAK	NIE
Inny uczeń Mnie okradł	TAK	NIE
Inny uczeń Mnie obrażał za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego	TAK	NIE
Inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy, nie rozmawiali z Tobą.	TAK	NIE
Inny uczeń obrażał Cię, używał nieprzyjemnych przezwisk.	TAK	NIE

4. **W razie potrzeby mogę w szkole zwrócić się o pomoc do:**

Możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

- a. wychowawcy klasy
- b. innego nauczyciela
- c. dyrektora

- d. pedagoga
- e. psychologa
- f. koleżanki/kolegi
- g. innej osoby, jakiej?

.....
h. do nikogo

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Załącznik nr 9

Anonimowa ankieta dla rodziców uczniów

Proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi

1. Czy znacie Państwo funkcjonujące w szkole Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- a. Tak
- b. Nie wszystkie
- c. Nie

2. Czy Państwa dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?

- a. Tak
- b. Nie zawsze
- c. Czasami
- d. Nie

Jeżeli dziecko nie czuje się w szkole bezpiecznie, to proszę podać przyczyny:

.....

5. Od początku roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Proszę zaznaczyć TAK lub NIE w każdym rzędzie.

Inny uczeń wyśmiał Państwa dziecko	TAK	NIE
Inny uczeń używał w stosunku do niego wulgarnych słów	TAK	NIE
Inny uczeń groził mu	TAK	NIE
Inny uczeń szantażował go	TAK	NIE
Inny uczeń coś od niego wyłudził, zmusił do kupienia czegoś za jego pieniądze lub oddania rzeczy, która należała do dziecka	TAK	NIE
Inny uczeń umyślnie uderzył je	TAK	NIE
Inny uczeń specjalnie kopnął je	TAK	NIE
Inny uczeń specjalnie popchnął je	TAK	NIE
Inny uczeń okradł je	TAK	NIE
Inny uczeń obrażał za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego Państw dziecko	TAK	NIE
Inni uczniowie celowo wykluczali je z grupy, nie rozmawiali z nim	TAK	NIE
Inny uczeń obrażał je, używał nieprzyjemnych przezwisk.	TAK	NIE

6. W razie potrzeby moje dziecko może w szkole zwrócić się o pomoc do (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź :

- a. wychowawcy klasy

b. innego nauczyciela

c. dyrektora

d. pedagoga

e. psychologa

f. koleżanki/kolegi

g. innej osoby, jakiej?

.....

h. do nikogo

Dziękujemy za udzielenie odpowiedzi.

Załącznik nr 10

Upoważnienie

Działając na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oraz Zarządzenia dyrektora szkoły w sprawie wprowadzenia procedur ochrony małoletnich.

Upoważniam Panią/Pana do przygotowania pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich zawartych w wewnętrznych regulacjach prawnych: procedurach ochrony małoletnich.

Jednocześnie informuję, że zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich zostały określone w odrębnym dokumencie. Sposoby dokumentowania tej czynności określa załącznik nr 11.

.....

data i podpis dyrektora szkoły

.....

data i podpis osoby upoważnionej

Załącznik nr 12

.....

miejsowość, data

Oświadczenie rodziców uczniów o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich i obowiązku ich stosowania

W dniu, podczas zebrania rodziców uczniów klasy zostałem zaznajomiony z obowiązującymi w szkole Standardami ochrony małoletnich oraz obowiązkiem ich stosowania w przypadku powzięcia podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletniego. Ponadto, zostałem poinformowany, że ww. dokument jest dostępny na stronie internetowej szkoły, na tablicy ogłoszeń w szkole, w bibliotece szkolnej oraz BIP.

L.p.	Imię i nazwisko rodzica ucznia	Podpis